

Europejskie Stowarzyszenie Terapii Gestalt (EAGT)

**Kodeks Etyki Zawodowej
Wrzesień 2013**

WPROWADZENIE

Oto nowa edycja Kodeksu Etyki Zawodowej dla osób i instytucji będących członkami Europejskiego Stowarzyszenia Terapii Gestalt. Celem tego Kodeksu jest wskazanie podstawowych wartości i norm oraz ustanowienie standardów obowiązujących w profesjonalnej praktyce terapeutów Gestalt i gestaltowskich ośrodków szkoleniowych. Ponadto Kodeks ten ma być źródłem wiedzy na temat terapii Gestalt i służyć ochronie interesów osób, które są klientami terapeutów Gestalt.

Terapeuci Gestalt są odpowiedzialni za przestrzeganie zasad zawartych w Kodeksie Etyki Zawodowej, przy czym celem jest, by widzieli w nich raczej punkt wyjścia do dalszego budowania szeroko rozumianych reguł dobrej praktyki zawodowej niż zamknięty zbiór raz na zawsze sformułowanych wymagań. Kodeks służy ochronie interesów klientów, ale i terapeutów, gdyż ustanawia standardy jasno określające ramy profesjonalnej praktyki i odpowiedzialności w procesie terapeutycznym.

Podstawowym celem psychoterapii jest wspieranie psychofizycznej i społecznej kondycji pojedynczych osób, grup społecznych i całych społeczności w procesie budowania psychoterapeutycznej relacji (jako bazy). Cel ten leży także u podstaw Terapii Gestalt, która jednak akcentuje kwestię subiektywizmu w ocenie dobrego samopoczucia jednostki ludzkiej jako fenomenologicznej całości. Skoro przy tym realizacja tak sformułowanego celu psychoterapii następuje w kontakcie opartym na dialogu uznającym niezależność i prawo do samostanowienia jednostki, w tym klienta, zasady Kodeksu tworzą płaszczyznę do rozwiązywania potencjalnych problemów i konfliktów, które mogą pojawiać się w tym procesie pomiędzy dwiema (terapeuta, klient) lub więcej stronami. Dodajmy, że terapeuci Gestalt rozwiązują problemy w dialogu i poprzez wymianę poglądów, a nie w oparciu o hierarchiczny system sztywno sformułowanych reguł i różne wynikające z niego następstwa.

Na arenie międzynarodowej Kodeks obowiązuje wszystkie osoby i instytucje, które są członkami Europejskiego Stowarzyszenia Terapii Gestalt. Jeżeli w jakimś państwie wystąpią różnice w zapisie pomiędzy Kodeksem a uregulowaniami krajowymi, pierwszeństwo mają przepisy lub ustalenia danego kraju. Kodeks może być też modyfikowany, jeśli jego zapisy okazałyby się niedostosowane do wymogów codziennej profesjonalnej praktyki w danym kraju. Skargi doty-

czące danego instytutu szkoleniowego czy większej grupy jego pracowników będą kierowane, również w celach konsultacji, do Komisji Etyki EAGT.

Kodeks dzieli się na dwie części. W części pierwszej przedstawione są te wartości i zasady, które należą do niezbywalnych praw jednostki. Część druga podaje wytyczne, które służą respektowaniu i ochronie tych zasad.

Wszyscy członkowie EAGT zgadzają się na przyjęcie procedury składania skarg, w ramach której zgłaszano by i oceniano przypadki naruszenia Kodeksu Etyki Zawodowej. Każdy członek przyjmie i będzie stosował się do Procedur Składania Skarg, na równi z Kodeksem Etyki Zawodowej.

Komisja Do Spraw Etyki Zawodowej EAGT jest odpowiedzialna za udostępnianie treści Kodeksu Etyki Zawodowej wraz z Procedurami Składania Skarg istniejącym ogólnokrajowym organizacjom zrzeszającym, jak również ogólnokrajowym instytucjom przyznającym certyfikaty psychoterapeutom. EAGT będzie też zachęcać kraje nie posiadające ogólnokrajowego kodeksu etyki zawodowej i procedury składania skarg do opracowania takiego kodeksu, który będzie zgodny z normami EAGT, a jednocześnie będzie uwzględniał kulturowe i inne (np. prawne, polityczne) regionalne uwarunkowania danego państwa. Będzie też wspierać kraje w tym procesie. EAGT będzie także promować i wspierać krajowe organizacje zrzeszające we wdrażaniu Kodeksu Etyki Zawodowej oraz Procedur Składania Skarg jeżeli nie zostały one wcześniej sformułowane.

Tryb składania skarg zaprezentowany w Części C niniejszego Kodeksu należy zastosować w przypadku, gdy wystąpiono ze skargą przeciwko członkowi EAGT, który przebywa w kraju, gdzie nie ma ogólnokrajowej organizacji przyznającej certyfikaty ani ogólnokrajowej organizacji psychoterapii Gestalt z własnym kodeksem etyki zawodowej i trybem składania skarg. W krajach, gdzie instytucja taka została powołano do życia, ogólnokrajowa organizacja przyznająca certyfikaty psychoterapeuty Gestalt będzie konsultantem dla EAGT, gdy Stowarzyszenie to wystąpi w roli instytucji odwoławczej w przypadku, gdyby w danym kraju nie przestrzegano odpowiednich procedur.

Część A

Podstawowe założenia etyczne Kodeksu Etyki Zawodowej terapeuty Gestalt

Każde istnienie ludzkie jest dla nas równie cenne.

Szanujemy unikalność, indywidualność i godność jednostki.

Odnosimy się z szacunkiem do różnic rasowych, etnicznych, pochodzenia, płci, orientacji lub preferencji seksualnych, niepełnosprawności, wieku, religii, języka, statusu społecznego lub ekonomicznego oraz potrzeb duchowych.

Uznajemy prawo do niezależności i samostanowienia każdej osoby wchodzącej w relację interpersonalną.

Część B

Reguły uprawiania zawodu w procesie terapii Gestalt

B.1. Kompetencje zawodowe terapeuty Gestalt

B.1.1 Terapeuta Gestalt podejmuje się prowadzenia terapii tylko wówczas, kiedy jest pewien, że ma umiejętności i kwalifikacje konieczne do prowadzenia i zakończenia terapii z korzyścią dla klienta.

B.1.2. Jeśli zdarzy się, że w trakcie terapii terapeuta dotrze do granic swoich kompetencji wtedy albo odeśle klienta do innego terapeuty, albo sam nawiąże współpracę z innym terapeutą/terapeutami, może też skorzystać w tej kwestii z superwizji.

B.1.3. W takim przypadku, pierwszym obowiązkiem terapeuty Gestalt jest renegowanie pierwotnego kontraktu z klientem. Kontynuowanie pracy z klientem oznacza podjęcie koniecznych działań w celu podniesienia swoich umiejętności i kwalifikacji. Działania te mogą być następujące:

B.1.3.1. Terapeuta uważnie rozważa, czy jego kompetencje są odpowiednie do przewidywanego kierunku pracy z bezwzględnym nastawieniem na dobro i korzyść dla klienta. Jeżeli terapeuta zdecyduje, że kontekst obszaru pracy, jego struktura, granice oraz dominujące cele są w jakikolwiek sposób sprzeczne lub zbyt ograniczające dla rozwoju kompetencji niezbędnych do dalszej pracy z klientem, wstrzymuje się od kolejnych przedsięwzięć w danym obszarze.

B.1.3.2. Terapeuta może skorzystać ze wsparcia i poszukiwać wyjaśnień swoich trudności z klientem u innych doświadczonych terapeutów,

B.1.3.3. Terapeuta może wziąć udział w grupowej lub indywidualnej superwizji, w zależności od tego, który rodzaj superwizji jest najbardziej odpowiedni do rozwiązania jego trudności,

B.1.3.4. Terapeuta może nawiązać kontakt

z innymi profesjonalistami i instytucjami (np. klinikami) w celu wykonania koniecznej diagnostyki i zapewnienia bezpieczeństwa terapii, a także, aby zapewnić klientowi odpowiednią pomoc w przypadku, gdyby terapeuta ostatecznie doszedł do granic swoich kompetencji.

B.1.4. Terapeuta Gestalt nie podejmuje się zadań i nie uczestniczy w działaniach (wykłady, seminaria, wywiady, aktywność w mediach publicznych), które nie są zgodne ze standardami zawodowymi zapisanymi w niniejszym Kodeksie oraz chroni swoją pracę przed podobnymi działaniami.

B.1.5. Terapeuta Gestalt korzysta z własnej terapii indywidualnej w przypadku zakłóceń w jego profesjonalnej praktyce wynikającej z kryzysów osobistych, obserwowanych oznak wypalenia zawodowego i/lub doświadczania trudności w zachowywaniu granic dotyczących kwestii intymności oraz uwodzenia.

B.1.6. Metody i techniki pracy stosowane w procesie terapeutycznym służą celom terapeutycznym i rozwojowym klienta ustalonym w kontrakcie. Terapeuta Gestalt jest świadomy, że jakiegokolwiek działania typu acting-out, a w szczególności ekspresyjne i oczyszczające acting-out wymaga precyzyjnego i uważnego przepracowania problemu i powrotu do realnej rzeczywistości klienta (domknięcia figury).

B.1.7. W swojej edukacji, która trwa przez całe życie zawodowe, terapeuta Gestalt dba o poszerzenie i pogłębienie swoich profesjonalnych i osobistych umiejętności. Terapeuta Gestalt, zawsze mając na względzie dobro klienta interesuje się rozwojem i postępem w tych dziedzinach nauki i praktyki, które mogą mieć wpływ na proces terapii; oznacza to też, że poszukiwania terapeuty nie koncentrują się wyłącznie na polu terapii Gestalt, ale także innych szkół psychoterapeutycznych.

B.1.8. Terapeuta Gestalt prowadzi szczegółową dokumentację swojej pracy terapeutycznej i diagnostycznej oraz podporządkowuje się krajowym przepisom regulującym normy odnoszące się do wymaganego okresu przechowywania takiej dokumentacji i wymogom bezpieczeństwa z tym związanym. Dokumentacja ta ma odpowiedni poziom naukowy określany przez krajowe przepisy psychoterapii, charakteryzuje się obiektywnością i jasnością

pozwalającą na to, by tę dokumentację mógł zrozumieć inny psychoterapeuta.

B.2. Relacja klient-terapeuta

B.2.1. Relacja klient-terapeuta jest relacją zawodową, a naczelnym celem terapeuty w procesie jej budowania jest dobro klienta.

B.2.2. Terapeuta Gestalt ma świadomość znaczenia relacji terapeutycznej dla procesu efektywnej terapii, zdaje sobie też sprawę ze swej pozycji w tej relacji, jak również z możliwości wpływania na klienta i tworzenia się zależności, jako nieodłącznych elementów procesu terapeutycznego. Terapeuta Gestalt działa zgodnie z tą wiedzą, nie nadużywa i nie wykorzystuje klientów finansowo, seksualnie, emocjonalnie, politycznie, czy ideologicznie, ani dla zaspokojenia swych własnych potrzeb, ani też dla korzyści innych osób czy instytucji.

B.2.3. Terapeuta Gestalt zdaje sobie sprawę, że jego inne relacje lub zobowiązania zewnętrzne mogą stać w konflikcie z interesem klienta. W przypadku takiego konfliktu interesów terapeuta Gestalt jest zobowiązany ujawnić go w procesie terapeutycznym i podjąć konieczne kroki w celu jego rozwiązania.

B.2.4. Bezpośredni kontakt fizyczny w procesie terapii służy wyłącznie osiągnięciu przez klienta jego terapeutycznych celów i wymaga ze strony terapeuty szczególnie profesjonalnego podejścia i uwagi. Taki bezpośredni kontakt fizyczny w relacji terapeutycznej jest dopuszczalny jedynie za zgodą klienta.

B.2.5. Terapeuta Gestalt jest świadomy, że bycie pracownikiem, bliskim przyjacielem, krewnym, sąsiadem czy partnerem klienta jest nie do pogodzenia z relacją terapeutyczną.

B.3 Tajemnica zawodowa

B.3.1. Wszystko, co dzieje się w relacji terapeutycznej ma charakter poufny, z zachowaniem zastrzeżeń opisanych w punkcie 7.

B.3.2. Sposób przechowywania danych personalnych klienta jak również innych informacji o kliencie, w tym opisu jego terapii jest regulowane odpowiednimi zapisami państwowymi i branżowymi.

B.3.3. Terapeuta Gestalt dba o to, by żadne

informacje pozwalające na identyfikację klienta nie zostały ujawnione w efekcie nakładania się na terapię innych wymagających dyskrecji relacji, takich jak superwizja.

B.3.4. W przypadku, kiedy terapeuta Gestalt informacje zdobyte w trakcie pracy z klientem chce wykorzystać w wykładach lub publikacjach, musi uzyskać na to zgodę klienta i zadbać o to, by jego klient nie został rozpoznany. Chodzi o stworzenie warunków do pełnej anonimowości prezentowanego klienta, co może się dokonać dzięki zmianie imion, nazwisk i innych danych klienta, zastosowaniu innych form kamuflażu w opisie przypadku, posłużeniu się omówieniem problemowym przypadku, czy powołaniu się na doświadczenia innego kolegi jako źródła wiedzy.

B.3.5. W przypadku, kiedy terapeuta Gestalt chce opublikować studium przypadku lub wykorzystać konkretny materiał dla potrzeb raportów lub innych publikacji, musi – o ile to tylko możliwe – poinformować o tym klienta i uzyskać jego zgodę. Musi też zadbać o to, by klient pozostał osobą anonimową.

B.3.6. Dokonywanie nagrań magnetofonowych czy wideo, robienie zdjęć lub filmowanie podczas terapii wymaga zgody klienta (lub pisemnej zgody jego prawnego przedstawiciela).

B.3.7. Jeżeli terapeuta Gestalt chce uzyskać istotne informacje na temat klienta od innych profesjonalistów lub instytucji, przestrzega praw klienta wynikających z krajowych regulacji prawnych. Dotyczy to także posługiwania się jakimikolwiek pisemnymi informacjami dotyczącymi klienta.

B.3.8. Terapeuta Gestalt bierze pod uwagę prawo klienta do wglądu w swoją dokumentację określone krajowymi regulacjami prawnymi w tym zakresie, ale też podejmuje rozważne decyzje odnośnie pokazania takich materiałów klientowi.

B.3.9. W przypadku, kiedy publiczne lub prywatne instytucje, takie jak sądy, firmy ubezpieczeniowe itp. wystąpią o udostępnienie informacji dotyczących klienta, terapeuta Gestalt stosuje się do krajowych przepisów w tym zakresie. W takim przypadku terapeuta Gestalt podejmuje na ten temat rozmowę z klientem i działa w sposób najbardziej korzystny dla procesu terapeutycznego.

B.3.10. W przypadku, kiedy klient jest uznany prawnie za małoletniego, terapeuta Gestalt stosuje się w procesie terapeutycznym do wszystkich wcześniej przedstawionych zapisów Kodeksu. Dodatkowo, terapeuta Gestalt stosuje wszystkie państwowe i branżowe przepisy dotyczące procedur związanych z informowaniem stosownych instytucji w przypadku wykorzystania osoby lub innych form poważnego jej nadużycia lub braku opieki nad dzieckiem.

4. Kontrakt z klientem

B.4.1. Każdy kontrakt sporządzony pomiędzy terapeutą Gestalt i jego klientem bez względu na to, czy był zawarty ustnie czy pisemnie, obowiązuje obie strony.

B.4.2. Podczas negocjowania kontraktu terapeutycznego terapeuta Gestalt jasno i otwarcie informuje klienta o swoich kompetencjach, umiejętnościach i doświadczeniu.

B.4.3. Terapeuta Gestalt stosuje metody naboru klientów zgodne z regułami obowiązującymi w miejscu, w którym pracuje.

B.4.4. Każde nagrywanie, filmowanie lub inny sposób obserwacji sesji terapeutycznej musi zostać przedyskutowany i stać się przedmiotem kontraktu z klientem.

B.4.5. Kontrakt z klientem, pisemny lub ustny, jasno wyznacza miejsce odbywania terapii, honorarium i terminy płatności, przerwy i sposób odwoływania sesji przez klienta lub terapeuta. Przerwy mogą wystąpić na przykład w związku z wakacjami, innymi zobowiązaniami zawodowymi, chorobą itp. Długość terapii, przeniesienie klienta do innego specjalisty i zakończenie terapii są ustalane na drodze porozumienia z klientem.

B.4.6. W przypadku kryzysu osobistego lub choroby terapeuty Gestalt korzysta on z superwizji, aby ponownie zbudować terapeutyczną relację z klientem.

B.4.7. Terapeuta Gestalt daje klientowi gwarancje, że na przebieg jego procesu terapeutycznego nie będą mieć wpływu żadne inne osoby, ani żadne zasady lub oceny z zewnątrz. Terapeuta gwarantuje też, że – bez zgody klienta – nie będą brane pod uwagę żadne oceny czy interesy osób trzecich związanych

z klientem, bez względu na ich stopień zaangażowania w relację.

B.4.8. Jakakolwiek zmiana warunków prowadzenia terapii wymaga renegotjowania pierwotnego kontraktu.

B.5 Reklama usług terapeutycznych

Reklama pracy terapeuty ogranicza się do opisu usług i kwalifikacji osoby je świadczącej. Ogłoszenia nie mogą zawierać żadnych referencji. Nie mogą też zawierać porównań ani w żaden inny sposób sugerować, że proponowane usługi są bardziej skuteczne niż te oferowane przez innych terapeutów, inne szkoły psychoterapii czy inne organizacje. Reklama podlega regulacjom państwowym i branżowym.

B.6 Bezpieczeństwo

B.6.1. Podejmując odpowiednie działania terapeuta Gestalt gwarantuje, że podczas sesji terapeutycznych w miejscu, gdzie odbywa się terapia, klientowi nie stanie się żadna fizyczna czy psychiczna krzywda.

B.6.2. Terapeuta Gestalt dba o takie warunki odbywania sesji terapeutycznych, by nikt nie mógł podsłuchać, nagrać czy poddać obserwacji klienta, chyba że jest on o tym poinformowany i wyraża na to zgodę.

B.6.3. Terapeuci Gestalt pracujący indywidualnie i w ośrodkach terapeutycznych dbają o to, aby ich działalność zawodowa była chroniona ubezpieczeniem od odpowiedzialności z tytułu wykonywania zawodu (o ile w ich kraju ubezpieczenie takie jest dostępne).

B.7 Wyjątkowe przypadki i okoliczności

B.7.1. W procesie terapii mogą zaistnieć takie okoliczności, które sprawiają, że terapeuta Gestalt będzie musiał podjąć dodatkowe działania mające na celu ochronę klienta i jego otoczenia w wypadku, gdy uzna on, że klient utracił zdolność do samokontroli. W takich przypadkach powinno się dążyć do poinformowania klienta o zmianach w zakresie dotrzymywania tajemnicy przez terapeutę, jakie zająć muszą w stosunku do pierwotnego kontraktu i do uzyskania jego zgody na to; o ile nie ma poważnych podstaw do kwestionowania gotowości klienta i jego możliwości do wzięcia odpowiedzialności za swoje postępowanie.

B.7.2. Nawiązując kontakt z klientem, w życiu którego mogą zaistnieć okoliczności wyjątkowe, terapeuta Gestalt poprosi o wskazanie przez klienta innej osoby, do której będzie mógł się zwrócić w sytuacji kryzysowej. W takim wypadku zasada zachowania tajemnicy w procesie terapeutycznym zostanie ograniczona, z tym że ograniczenie to trwać będzie tylko taki czas i będzie dotyczyło tylko takiego zakresu działania, które stanowić będzie niezbędne minimum, by klient mógł na nowo podjąć odpowiedzialność za swoje postępowanie, chyba że inne wnioski nasuną się po starannej superwizji procesu terapii.

B.7.3. W przypadku sytuacji kryzysowej odnoszącej się tak do osoby indywidualnej jak i większej zbiorowości (na przykład: zagrożenie życia jednostki lub grupy, niepokoje społeczne, wojny, klęski żywiołowe), jeżeli tylko warunki na to pozwolą, terapeuta Gestalt uwzględni szczególne ramy pracy oraz zadba o autonomię klienta i zagwarantuje zawodową dyskrecję.

B.7.4. Obowiązkiem terapeuty Gestalt jest ochrona autonomii klienta i gwarantowanie mu dyskrecji także w sytuacjach, gdy proces terapeutyczny stanowi część szerszych działań leczniczych podjętych wobec klienta. W szczególności dotyczy to przypadku, kiedy proces terapeutyczny został zainicjowany na polecenie lub w wyniku zastosowania standardowych procedur postępowania innych instytucji państwowych lub organizacji (np. praca w szpitalu) albo ze współpracy z innymi organizacjami opieki zdrowotnej. W takiej sytuacji już w fazie początkowej kontraktu z klientem terapeuta Gestalt jasno określi zasady takiego kontraktu i będzie się kontaktował ze stronami trzecimi tylko wtedy, kiedy uzyska na to zgodę klienta.

B.8 Rola terapeuty w społeczeństwie

B.8.1. Terapeuta Gestalt zna obowiązujące regulacje prawne mające odniesienie do jego praktyki zawodowej i przykłada szczególną wagę do przestrzegania zasad z nich wynikających.

B.8.2. Terapeuta Gestalt jest gotowy do współpracy na polu badań naukowych, które przyczyniają się do rozwoju praktyki terapeutycznej i diagnostyki; wnosi własny wkład do działalności naukowej i udostępnia wyniki

swoich badań środowisku terapeutycznemu.

B.8.3. W swojej pracy badawczej terapeuta Gestalt odnosi się z szacunkiem do pracy innych terapeutów, zwłaszcza do ich praw autorskich.

B.8.4. Terapeuta Gestalt jest odpowiedzialny za swoją pracę wobec swych współpracowników i pracodawców, zawsze uwzględnia jednak jako priorytetowe potrzeby klienta, jego prawa do prywatności i autonomii; uwzględnia też obowiązek dochowania tajemnicy zawodowej wynikającej z kontraktu.

B.8.5. Występując publicznie lub podczas prywatnych spotkań terapeuta Gestalt unika promowania własnych usług, reklamowania swego wykształcenia i kompetencji zawodowych.

B.8.6. Terapeuta Gestalt przestrzega lokalnych przepisów i uregulowań w zakresie informowania o swojej praktyce za pomocą tabliczek na drzwiach, ogłoszeń w gazetach, w książkach telefonicznych albo w internecie.

B.8.7. Terapeuta Gestalt nie wprowadza w błąd swoich potencjalnych klientów reklamując usługi, których faktycznie nie świadczy, lub kwalifikacje, których nie posiada, gdyż działanie takie może uniemożliwić klientom skorzystanie z poszukiwanych usług w innych miejscach.

B.8.8. Terapeuta Gestalt nie ukrywa przed klientami informacji dotyczących profesjonalnej pomocy oferowanej przez innych terapeutów lub inne instytucje.

B.8.9. Terapeuta Gestalt odnosi się z szacunkiem, także w swych publicznych wypowiedziach, do pracy innych terapeutów i powstrzymuje się przed krytycznymi uwagami dotyczącymi innych teorii stanowiących podstawę praktyki terapeutycznej, alternatywnych szkół psychoterapii lub innych terapeutów i ich pracy.

B.8.10. Terapeuta Gestalt nie przyjmuje zadan, w które jest już zaangażowany inny terapeuta, a zwłaszcza wtedy, gdy został zawiązany kontrakt terapeutyczny pomiędzy owym terapeutą a klientem. W przypadku wątpliwości, terapeuta Gestalt kontaktuje się z terapeutą po otrzymaniu zgody klienta.

B.8.11. Terapeuta Gestalt nie przyjmuje finansowych lub osobistych korzyści za skierowanie klientów do innych terapeutów lub ośrodków.

B.8.12. Terapeuta Gestalt, wiedząc o zachowaniu kolegi, które może przynieść ujmę środowisku psychoterapeutów i obniżyć prestiż psychoterapii jako dziedziny, ma obowiązek skonfrontować się z tym kolegą i/ lub z jego zawodowym zrzeszeniem.

B.8.13. Terapeuta Gestalt powstrzymuje się od wszelkich publicznych lub prywatnych działań, które mogą zaszkodzić jego zawodowej reputacji, są niezgodne z etyką zawodową i mogłyby niekorzystnie wpłynąć generalnie na pozycję i reputację zawodu psychoterapeuty.

B.8.14. Terapeuta Gestalt jest świadomy społecznych i politycznych skutków swojej pracy, jak również społecznych i politycznych uwarunkowań sytuacji życiowej jego klientów.

B.8.15. Szkolenie psychoterapeutyczne a edukacja. Zadaniem edukacji w zakresie psychoterapii jest wyposażenie osób szkolących się w obiektywną i wszechstronną wiedzę dotyczącą psychoterapii w ogóle, a terapii Gestalt w szczególności. Wiedza ta powinna dotyczyć teorii, metodologii i technik stosowanych w psychoterapii. Osobiste poglądy nauczycieli należy prezentować tylko jako takie. Nie wolno wprowadzać w błąd osób szkolących się co do formalnego uznawania zdobywanego przez nich wykształcenia przez instytucje państwowe i organizacje branżowe jako wykształcenia spełniającego wymogi aktów prawnych regulujących problemy kształcenia psychoterapeutów. Podobnie – co do uprawnień do posługiwania się tytułem „psychoterapeuty” oraz możliwości pokrywania kosztów psychoterapii przez instytucje świadczące usługi zdrowotne oraz ubezpieczycieli.

B.8.16. Ośrodki terapii Gestalt szkolące przyszłych terapeutów oceniają kwalifikacje, przygotowanie i psychofizyczną przydatność kandydatów do zawodu psychoterapeuty, jak również dostarczają wyczerpujących i jasnych informacji na temat programu kształcenia i wewnętrznych przepisów regulujących proces edukacji.

B.8.17. Ośrodki terapii Gestalt dbają o wysoką

jakość edukacji, zarówno jeśli chodzi o kompetencje nauczycieli i superwizorów, jak i merytoryczną spójność programów nauczania. Ośrodki stosują metody wewnętrznej kontroli efektów kształcenia i stale podnoszą jego jakość oraz unowocześniają metody kształcenia.

B.8.18. Relacje pomiędzy nauczycielami a osobami szkolącymi się oraz pomiędzy ośrodkami terapii są przejrzyste. Nauczyciele terapii Gestalt są świadomi specyficznego charakteru relacji pomiędzy osobami uczącymi się a osobami uczącymi się i nie wykorzystują tej relacji dla własnych celów. W szczególności nauczyciele terapii Gestalt są świadomi istnienia w takiej relacji układu zależności, ujawniania się procesów idealizacji i powstawania problemów w procesie oceniania. Ośrodki szkoleniowe ustalają zasady dotyczące relacji nauczyciel–osoba szkoląca się, a także tworzą reguły i dbają o stworzenie forum do rozwiązywania potencjalnych problemów.

B.8.19. Ośrodki terapii Gestalt za pomocą odpowiednich i przejrzystych procedur okresowo sprawdzają, czy osoba szkoląca się osiąga zadowalający poziom wiedzy i umiejętności.

B.8.20. Zasady etyczne regulujące relację klient–terapeuta i określające rolę terapeuty w społeczeństwie dotyczą w równym stopniu procesu kształcenia i doskonalenia terapeutów oraz osób szkolących się jak i ich nauczycieli (w kontekście kompetencji, zaufania, spraw związanych z relacją, kontraktu i bezpieczeństwa).

B.8.21. Należy chronić gestaltowską terapię szkoleniową uczącego się przed ewentualnymi zakłóceniami wynikającymi z mylenia ról przez prowadzącego ją występującego w podwójnej roli terapeuty i nauczyciela; będzie to możliwe, gdy terapeuta osoby szkolącej się nie będzie uczestniczył w oficjalnej procedurze oceniającej jej postępy i przydatność do wykonywania zawodu psychoterapeuty.

B.8.22. Ośrodki terapii Gestalt dbają o odpowiedni poziom kadrowy, dydaktyczny, kliniczny i naukowy członków swojego zespołu szkoleniowego. Należy zadbać o możliwości wymiany doświadczeń zawodowych między uczącymi się terapeutami, niezbędną superwizję oraz o sukcesywne szkolenia i rozwój.

B.8.23. Jeżeli terapeuta Gestalt poczuje, że ma do czynienia z konfliktem różnych etycznych postaw lub wartości i nie jest w stanie tego konfliktu rozwiązać w procesie superwizji, powinien zgłosić się do Komisji Etyki przy ośrodku terapii lub organizacji zawodowej w celu uzyskania odpowiedniej porady.

B.9 Relacje z byłymi klientami

B.9.1. Terapeuta Gestalt bierze pełną odpowiedzialność za swoje relacje z byłymi klientami i aktualnymi uczniami.

B.10 Procedury prawne

B.10.1. Każdy Terapeuta Gestalt, który jest członkiem EAGT i został skazany wyrokiem sądu za jakiekolwiek przestępstwo kryminalne lub jest pozwany przez klienta z powodztwa cywilnego, poinformuje o tym Zarząd EAGT.

B.10.2. Każdy Terapeuta Gestalt w Organizacjach, który jest członkiem EAGT i został skazany wyrokiem sądu za jakiekolwiek przestępstwo kryminalne lub jest pozwany przez klienta z powodztwa cywilnego, poinformuje o tym Komisję Wykonawczą EAGT.

Część C

Wprowadzenie do procedury składania skarg oraz odwołań

Poniżej znajdują się procedury, które będą zastosowane w przypadku zaistnienia skargi przeciwko członkowi EAGT zamieszkującemu kraj, w którym nie funkcjonuje Krajowa Organizacja Przyznająca lub krajowa organizacja zawodowa psychoterapeutów Gestalt posiadająca Kodeks Etyki Zawodowej wraz z procedurami Składania Skarg.

Procedury te stanowią jasno określone procesy i obejmują wyszczególnione poniżej organy i osoby.

Poza dodatkowymi osobami wyznaczonymi do Zespołu ds. Skarg/Odwołań, wszyscy jego członkowie zostają wybrani w drodze głosowania podczas Zebrania Członków Zespołu na okres urzędowania obejmujące dwa lub trzy lata.

Komisja ds. Skarg

Organ ten kieruje procedurami składania skarg. Przedkłada roczne sprawozdanie, z zachowaniem anonimowości przed Komisją ds. Etyki Zawodowej i Komisją Wykonawczą. Zagadnienia, którymi zajmuje się Komisja ds. Skarg dotyczą rodzaju, ilości, wyników i wszelkich kwestii wynikających z samej procedury. Komisja składa się z co najmniej trzech członków.

Zespół ds. Skarg

W celu rozpatrzenia poszczególnych skargi, przewodniczący Komisji ds. Skarg wyłania zespół składający się z trzech osób. W skład Zespołu wchodzi przynajmniej jeden członek Komisji ds. Skarg oraz w zależności od potrzeb maksymalnie dwóch członków mianowanych doraźnie. Komisja przedkłada pisemne sprawozdanie na ręce przewodniczącego Komisji ds. Skarg.

W przypadku odwołania od decyzji Komisji w postępowaniu uczestniczyć będą następujące organy:

Koordinator ds. Odwołań

Koordinator ds. Odwołań jest pełnoprawnym członkiem EAGT. Określa on czy powód złożenia odwołania jest słuszny oraz wyznacza Zespół ds. Odwołań, którego jest członkiem.

Zespół ds. Odwołań

Zespół ten składa się z trzech osób: Koordynatora ds. Odwołań, członka Komisji ds. Etyki Zawodowej oraz jednej osoby niezależnej. Zespół ten organizuje i prowadzi procedurę odwoławczą oraz informuje o wynikach postępowania.

Komisja ds. Etyki Zawodowej

Rolą Komisji ds. Etyki Zawodowej jest wspieranie procesu odwołania; może ona doradzać także w zakresie współmierności sankcji zaproponowanych przez Zespół ds. Skarg w stosunku do wagi przewinienia. Komisja jest odpowiedzialna za przedstawianie rocznych sprawozdań przed Członkami Stowarzyszenia.

Komisja Wykonawcza

Rolą tego organu jest ratyfikowanie wszelkich surowych sankcji. Komisja jest informowana o skargach i postępowaniach odwoławczych poprzez roczne, przygotowane z zachowaniem anonimowości sprawozdania.

Uwaga:

Klienci członków EAGT są uprawnieni do otrzymywania informacji na temat istotnych dla nich treści Kodeksu Etyki Zawodowej oraz Procedur Składania Skarg i Odwołań.

Procedury dotyczące składania skarg oraz odwołań

C.1 Procedura składania skarg

C.1.1. Poniższe procedury mają na celu stworzenie forum służącego dyskusji, prezentowaniu punktów widzenia, analiz, pojednywania się i naprawiania krzywd, oraz w którym wszystkie strony zaangażowane w procedurę odczują atmosferę wsparcia i zostaną wysłuchane. Potencjalnie istnieją trzy etapy procedury:

- nieformalne spotkanie Skarżącego i Skarżonego wraz z niezależną osobą, lub osobami mającymi na celu ułatwienie procesu;
- oficjalne zgromadzenie składającego się z trzech członków Zespołu ds. Skarg;
- oficjalne odwołanie.

C.1.2. Skargi powinny być składane w możliwie jak najkrótszym czasie od zdarzenia będącego powodem skargi.

C.1.3. Strona Skarżona, w momencie domniemanego naruszenia przez nią Kodeksu Etyki Zawodowej, musi być członkiem EAGT. Indywidualny Członek nie może zrezygnować z członkostwa w EAGT w czasie trwania procesu rozpatrywania skargi lub odwołania.

C.1.4. Rozpatrywanie skarg dotyczących prawnych, statutowych oraz finansowych kwestii zawartych z umowie nie leży w gestii Komisji ds. Etyki Zawodowej.

C.1.5. W przypadku, gdy strona zgłaszająca skargę nie jest pewna jej zasadności, może zwrócić się do Przewodniczącego Komisji ds. Etyki Zawodowej EAGT, w celu skonsultowania planowanych kroków. Można również umówić się na spotkanie z członkiem Komisji Składania Skarg, celem przedyskutowania problemu.

C.1.6. Kiedy sprawa jest oparta na domniemaniu faktycznym poważnego wykroczenia służbowego lub/i jest zgłoszona przez samego Skarżonego lub też pochodząca z innego źródła procedura składania skarg rozpoczyna się w normalnym trybie postępowania wobec skargi.

C.1.7. W przypadku zaistnienia żalu lub zarzutu w stosunku do członka EAGT, Skarżący przedstawia skargę (Przewodniczącemu) Komisji ds. Skarg. Komisja ta rejestruje skargę oraz potwierdza jej przyjęcie Skarżącemu i Skarżonemu w ciągu siedmiu dni roboczych.

C.1.8. Komisja ds. Skarg kontaktuje się ze Skarżącym w ciągu czternastu dni roboczych w celu omówienia dostępnych rozwiązań i sposobów postępowania. Członek Komisji w pierwszej kolejności zachęca Skarżącego by przystąpił do nieoficjalnego dialogu z członkiem przeciw któremu złożył skargę w celu znalezienia zadowalającego dla obu stron rozwiązania.

C.1.9. W przypadku gdy wspomniany dialog jest niemożliwy do zrealizowania lub też nie przynosi on rozwiązania, ten sam członek komisji nalega, by dwóch mediatorów, którzy nie koniecznie są członkami EAGT, i którzy są akceptowani przez obie strony, zostali wyznaczni do pośredniczenia w rozmowach.

C.1.10. W przypadku gdy mediacje zostaną odrzucone lub też nie doprowadzają do rozwiązania, Skarżący może przedstawić oficjalną

skargę pisemną skierowaną do Przewodniczącego Komisji ds. Skarg EAGT. Członek Komisji ds. Skarg, który już wcześniej zajmował się daną skargą, wycofuje się z dalszego postępowania. Komisja ds. Skarg może skierować skargę pisemną z powrotem do strony ją wnoszącej w celu otrzymania dodatkowych wyjaśnień dotyczących formy oraz treści skargi. Na tym etapie Skarżony otrzyma pisemne powiadomienie o wniesieniu skargi.

C.1.11 Komisja ds. Skarg określi tak szybko jak to możliwe czy skarga spełnia wymogi formalne. W sytuacji je spełnia, Przewodniczący rejestruje skargę i potwierdza jej przyjęcie Skarżącemu. W przypadku gdy Komisja ds. Skarg uzna, że skarga nie jest wystarczająco uzasadniona, Przewodniczący informuje o tym Skarżącego.

C.1.12 W przypadku, gdy skarga zostaje przyjęta, jej kopia jest przesyłana do Skarżonego, a Skarżący zostaje powiadomiony o decyzji. Członek EAGT wobec którego wniesiona jest skarga przesyła pisemną odpowiedź na skargę w terminie dwudziestu jeden dni roboczych od daty jej otrzymania do Przewodniczącego Komisji ds. Skarg, który następnie przekazuje kopię tej odpowiedzi do Skarżącego.

C.1.13 Przewodniczący powołuje Zespół ds. Skarg składający się z trzech Członków, którym przedstawia się daną skargę. W zespole tym zasiada przynajmniej jeden członek Komisji ds. Skarg i najwyżej dwie osoby mianowane doraźnie. Przynajmniej jedna z osób musi być spoza grona członków EAGT. Przewodniczący dąży do powołania takiego Zespołu, który jest możliwie najbardziej bezstronny. Na proces mianowania wyznacza się dwadzieścia jeden dni roboczych. Gdy dostępność członków lub inne praktyczne względy wpłyną na czas wyboru członków Zespołu, może dojść do opóźnienia, o którym należy powiadomić strony oraz przedłużyć zwyczajowy czas 21 dni.

C.1.14 Zespół ds. Skarg informuje obie strony o szczegółach spotkania arbitrażowego. Zazwyczaj oznacza to spotkanie zespołu z obiema stronami obecnymi. Jeżeli jest to niemożliwe, Zespół ds. Skarg określi alternatywną formę ustnego porozumienia w rozsądnym terminie.

C.1.15 Zarówno Skarżony jak i Skarżący ma

prawo wyznaczyć jednego doradcę/popiecznika będącego do dyspozycji podczas spotkania arbitrażowego. Rola tych osób nie obejmuje bezpośredniego zwracania się do Zespołu ds. Skarg.

C.1.16 Zespół ds. Skarg jest odpowiedzialny za zarejestrowanie postępowania na kasetach lub płytach audio. Nagranie oraz dokumentacja pisemna zostają następnie oddane Przewodniczącemu Komisji ds. Etyki Zawodowej oraz przechowywane do czasu aż materiał będzie rozpatrzony, a następnie skasowany lub zniszczony.

C.1.17 Zespół domaga się otrzymania całkowitej dokumentacji z toczącej się sprawy w ciągu najpóźniej dwudziestu dni roboczych przed spotkaniem arbitrażowym, tak ażeby mogła ona być przekazana drugiej stronie oraz Zespołowi.

C.1.18 Zespół ds. Skarg przesyła pisemne sprawozdanie ze spotkania arbitrażowego oraz swoje zalecenia do Przewodniczącego Komisji ds. Skarg w ciągu dziesięciu dni roboczych. Kopie sprawozdania zostają przekazane przez Przewodniczącego Komisji ds. Skarg do Przewodniczącego Komisji ds. Etyki Zawodowej, Strony Skarżącej oraz Strony Skarżonej w ciągu jednego tygodnia od daty ich otrzymania. Komisja ds. Etyki Zawodowej doradza w zakresie współmierności sankcji zaproponowanych przez Zespół ds. Skarg.

C.1.19 Sprawozdanie wyjaśnia naturę skargi, stosowane procedury oraz wynik procesu dla obu stron. Postępowanie Zespołu może się zakończyć w następujący sposób: sprawa zostaje wyjaśniona w sposób satysfakcjonujący dla obu stron; nie ma możliwości podjęcia dalszych działań; skarga nie może zostać podtrzymana; skarga jest podtrzymana całkowicie lub częściowo. Jeżeli skarga jest podtrzymana, sprawozdanie będzie zawierało szczegółowe orzeczenie, na temat tego, które z naruszeń Kodeksu Etyki Zawodowej miały miejsce. Zespół ds. Skarg może zalecić nałożenie którejkolwiek z następujących sankcji, tylko jeśli skarga została podtrzymana w jakimkolwiek aspekcie: dodatkowa superwizja; przeprowadzenie rewizji praktyki Członka EAGT, dodatkowe szkolenie; oficjalne ostrzeżenie i nakaz powzięcia zobowiązania do zaprzestania określonego postępowania w pracy. Zawieszenie lub wycofanie Członko-

stwa może być zalecane w przypadku rażącego wykroczeń służbowych, takich jak nawiązanie z klientem relacji o podłożu seksualnym. Zespoły ds. Skarg powinny określić ramy czasowe, w których wyznaczone sankcje mają zostać nałożone. Komisja ds. Etyki Zawodowej jest odpowiedzialna za monitorowanie tego procesu oraz relacjonowanie Komisji Wykonawczej EAGT czy sankcje są przestrzegane.

C.1.20. Wynik postępowania wobec Skargi, która została podtrzymana, jest przedstawiany Radzie Wykonawczej. Zalecenia zawieszenia w obowiązkach lub wycofania Członkostwa są przedstawione Komisji Wykonawczej i oczekują na ratyfikację Zarządu.

Strona Skarżąca oraz Strona Skarżona zostaną powiadomione o wyniku postępowania w ciągu dwudziestu jeden dni roboczych od dnia posiedzenia Zespołu. Strona Skarżona zostanie powiadomiona o nałożonych sankcjach i czasie, w jakim musi się do nich zastosować. Jeśli wymagana jest ratyfikacja postanowień przez Komisję Wykonawczą, strony zostaną powiadomione o najbliższym spotkaniu zespołu w ciągu dziesięciu dni roboczych.

C. 1.21. Rozpatrzenie Skargi normalnie podlega opłacie. Opłata, oraz inne powiązane koszty zostaną opłacone z góry przez stronę wnoszącą skargę oraz zrekompensowane przez stronę skarżoną w przypadku rozpatrzenia sprawy na korzyść wnoszącego skargę. Aktualna cena wynosi 300 € dla skarżących z krajów Europy Zachodniej oraz 150 € dla skarżących z krajów Europy Wschodniej. Jeżeli strona skarżąca zdecyduje się wnieść oficjalną skargę pisemną, jednocześnie wnosi opłatę do EAGT jako depozyt.

C.2 Procedury Odwoławcze

C.2.1. Skarżony oraz Skarżący mogą odwołać się od decyzji Zespołu ds. Skarg. Decyzja o skierowaniu odwołania powinna być przesłana do Przewodniczącego Komisji ds. Etyki Zawodowej w ciągu piętnastu dni roboczych po otrzymaniu sprawozdania od Zespołu ds. Skarg.

C.2.2. Wnoszący odwołanie musi przedstawić jasne i przekonujące uzasadnienie swojej opinii, oraz spełniające jedno lub oba z następujących warunków:
wynik postępowanie jest nieprzystający do sytuacji,

doszło do odstępstw od obowiązujących procedur postępowania ze skargami w stopniu świadczącym o uprzedzeniu wobec strony.

C.2.3. Wniosek o odwołanie od decyzji jest rozpatrywany przez Koordynatora ds. Odwołań, którego zadaniem jest określenie, czy odwołanie jest zasadne. Koordynator ds. Odwołań jest niezależnym członkiem EAGT, który kandydował i został wybrany na drodze głosowania podczas Zgromadzenia Członków.

C.2.4. Proces odwołania ma taką samą strukturę opłat jak Procedury dotyczące Skarg.

C.2.5. Jeżeli odwołanie zostanie przyjęte przez Koordynatora ds. Odwołań, poinformuje on o tym obie strony. Jeżeli Zespół ds. Odwołań tak postanowi, obecność obu stron jest konieczna.

C.2.6. Zespół ds. Odwołań jest zwołany przez Koordynatora ds. Odwołań i składa się z trzech członków, w składzie: Koordynatora ds. Odwołań, członka Komisji ds. Etyki Zawodowej oraz Przewodniczącego, będącego osobą niezależną – najlepiej posiadającą doświadczenie prawnicze. Dołoży się starań aby w gronie tym nie zaistniały konflikty natury osobistej lub zawodowej.

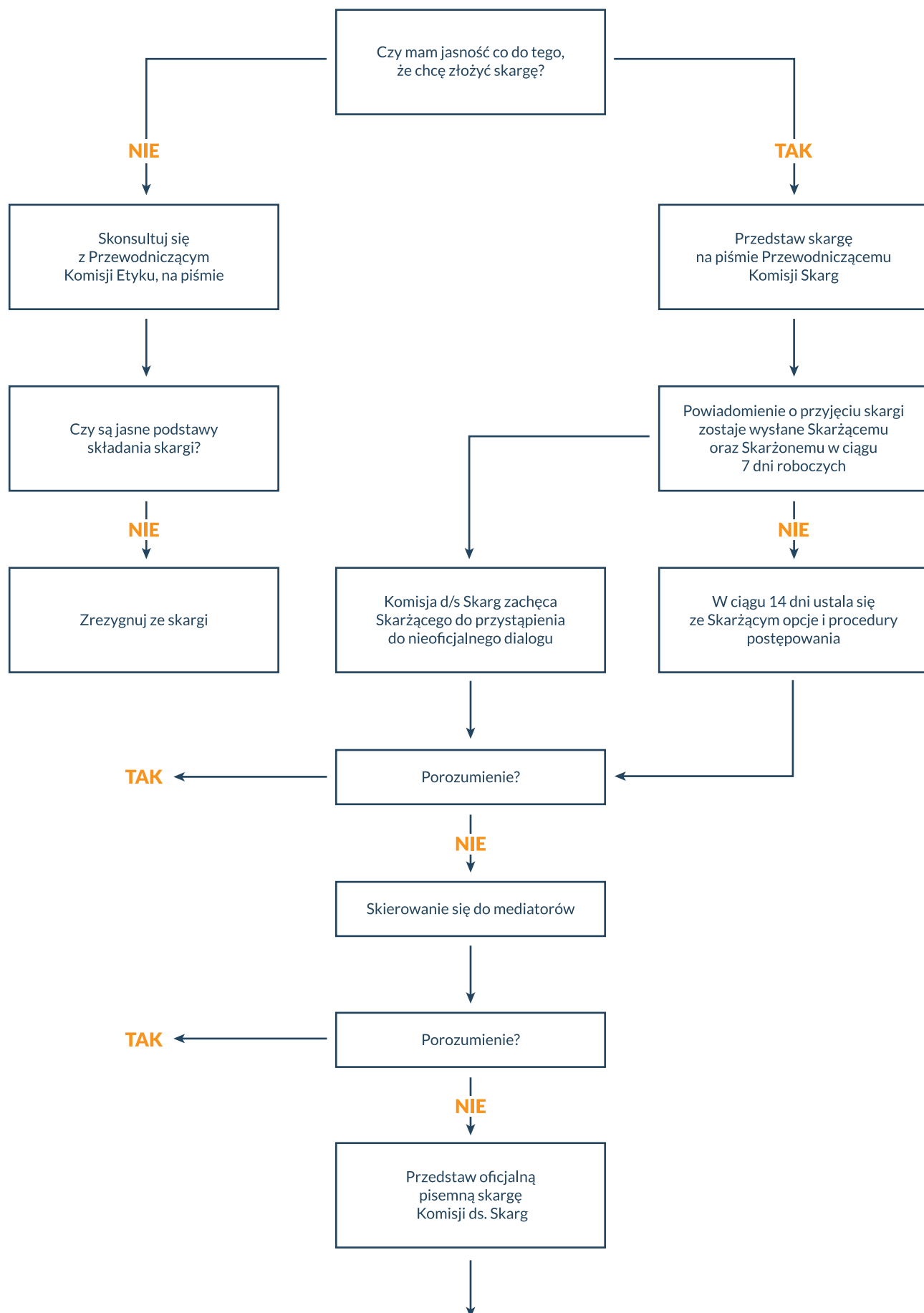
C.2.7. Całkowita dokumentacja papierowa oraz nagrania dostępne podczas Procesu Rozpatrywania Skargi zostaną udostępnione Zespołowi ds. Odwołań. (Żaden dodatkowy materiał – dźwiękowy lub pisemny – nie może być przedstawiony przez którąkolwiek ze stron.)

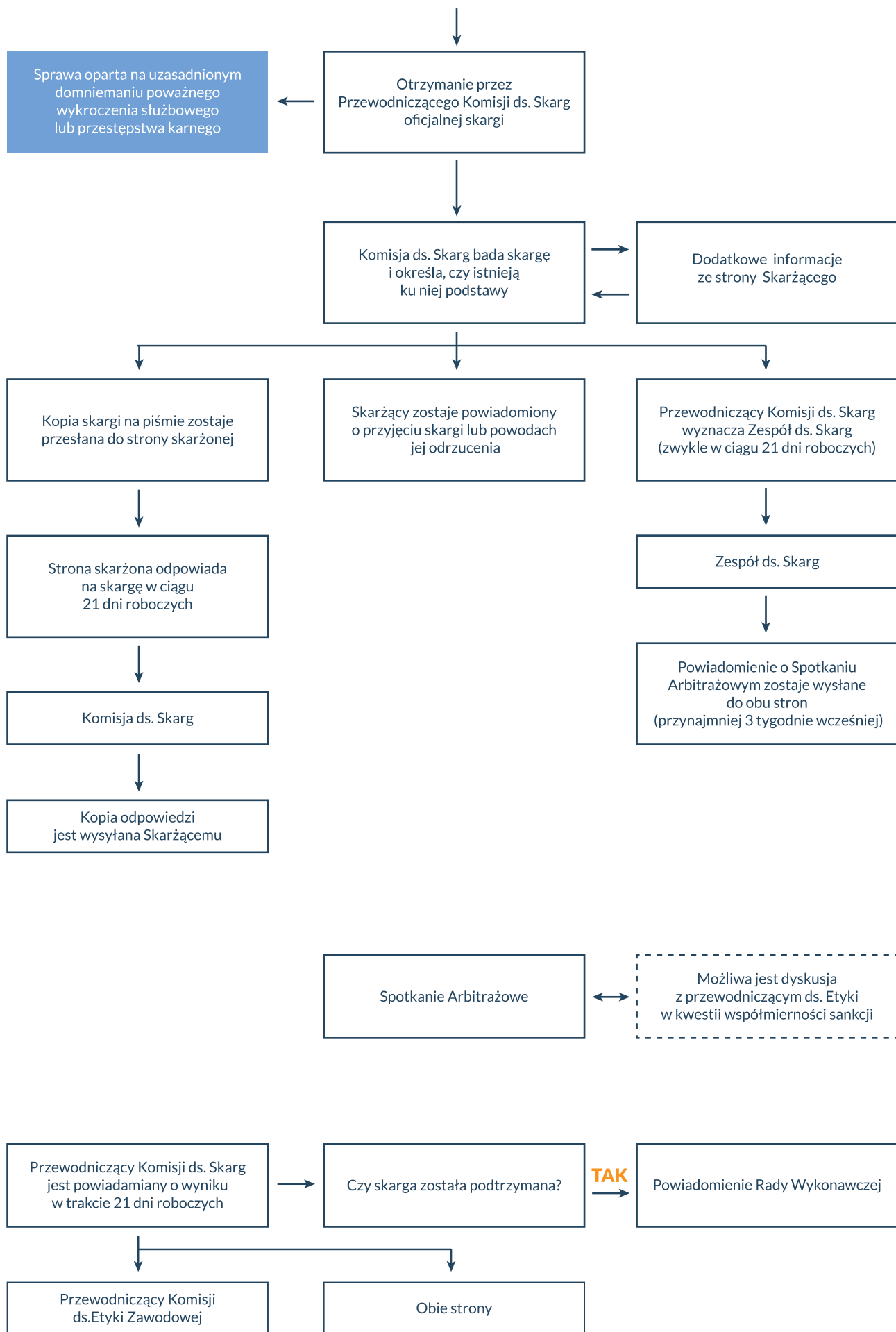
C.2.8. W trakcie organizowania oraz przeprowadzania procedury odwoławczej, Członkowie Zespołu mogą zdecydować się na rozmowę telekonferencyjną ze względu na ograniczenia związane z odległością. Zakłada się, że w przypadku zaakceptowania wniosku, Proces Odwoławczy zostanie zakończony w ciągu trzydziestu dni roboczych.

C.2.9. Decyzja Zespołu ds. Odwołań jest przekazana pisemnie w ciągu siedmiu dni roboczych Przewodniczącemu Komisji ds. Etyki Zawodowej, Przewodniczącemu Komisji Wykonawczej oraz Koordynatorowi ds. Odwołań. Koordynator ds. Odwołań informuje Stronę wnoszącą odwołanie na temat wyniku w ciągu siedmiu dni roboczych. Decyzja ta jest ostateczna i wiążąca dla wszystkich stron.

C.2.10 Cały materiał dowodowy i inna dokumentacja papierowa oraz zapis zeznań z procesu odwołania są przechowywane zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi.

Procedura składania skarg

Procedura Składania Odwołania

